

розвиток соціально-емоційних навичок та підтримка благополуччя дітей і педагогів» (очна форма (онлайн)), 8 год / 0,26 кредиту ECTS). URL: <https://surl.li/vupelu>.
3. Програма СЕН «Зерна» : метод. посібник / The LEGO® Foundation, Harvard University, The Ecological Approaches to Social Emotional Learning (EASEL) Laboratory. Запоріжжя : СТАТУС, 2025. 168 с. URL: <https://surl.li/tpqnmr>.

Olha Strebna

Candidate of Pedagogic Sciences (Ph. D.), Docent,
Associate Professor at the Department of Theory and Methods of Preschool and
Primary Education and Language Communication
Communal Higher Educational Establishment
«Kherson Academy of Continuing Education» of Kherson Regional Council
Kherson, Ukraine

SOCIAL AND EMOTIONAL LEARNING AS A COMPONENT OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS' PROFESSIONAL DEVELOPMENT

Keywords: social-emotional learning, professional development of teachers, strength, the importance of collaboration, the impact of emotional intelligence, the power of awareness, the strength of cognitive skills.

Трофименко Ольга Анатоліївна

здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії (поза аспірантурою),
старший викладач кафедри дошкільної і початкової освіти
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
м. Одеса, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-7593-9248>

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ЯК УМОВА РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЗИЦІЇ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Ключові слова: післядипломна освіта, професійний розвиток, педагоги закладів дошкільної освіти, інтерактивні технології, інноваційна позиція.

Трансформаційні процеси, що відбуваються в сучасній системі освіти України, зумовлюють необхідність переосмислення професійної позиції педагога як ключового агента освітніх змін. Особливої актуальності ця проблема набуває в контексті дошкільної освіти, яка закладає фундамент для подальшого розвитку особистості. Інноваційна позиція педагога закладу дошкільної освіти постає необхідною умовою ефективною реалізації завдань реформування дошкільної галузі відповідно до сучасних викликів.

Післядипломна педагогічна освіта як важлива ланка неперервної професійної освіти відіграє ключову роль у процесі трансформації професійної та розвитку інноваційної позиції педагогів, оскільки дозволяє оперативно реагувати на зміни освітньої парадигми та потреби педагогічної практики. У цьому контексті особливої актуальності

набуває пошук ефективних технологій навчання дорослих, серед яких провідне місце належить інтерактивним технологіям.

Аналіз наукових розвідок свідчить про значний інтерес дослідників до проблематики навчання дорослих (Г. Білик, В. Зелюк, С. Зінченко, Т. Котирло, С. Панченко та ін.), інтерактивного навчання й інтерактивних технологій (А. Єрмоленко, О. Пометун, Л. Пироженко, Т. Поясок, С. Сисоєва, С. Шевчук, В. Ягоднікова та ін.), розвитку інноваційної компетентності та інноваційної культури освітян (І. Гавриш, О. Ісаєва, Л. Козак, О. Шапран та ін.). Водночас питання системного формування інноваційної позиції педагогів закладів дошкільної освіти як інтегративної характеристики, що визначає ціннісне ставлення до інновацій та готовність до їх впровадження, залишається недостатньо дослідженим.

Необхідність використання інтерактивних технологій в післядипломній освіті обумовлюється особливими підходами до навчання дорослих. Навчання педагогів у системі післядипломної освіти передбачає урахування професійного досвіду, наявності мотивації до професійного зростання і потреби в практико-орієнтованому змісті навчання та можливості негайного застосування набутих компетентностей [3; 4]. Отже, інтерактивні технології, завдяки своїй гнучкості та адаптивності, дозволяють врахувати ці особливості, створюючи умови для активної суб'єктної позиції педагога у навчанні, рефлексивного аналізу їхнього досвіду та конструювання нових знань і практик, що особливо важливо для формування стійкої інноваційної позиції фахівців дошкільної освіти в умовах модернізації галузі.

В основі поняття «інтерактивний» знаходиться термін «інтеракція» (англ. interaction, лат. inter – між і actio – діяльність), одним із визначень якого є «повсякденна взаємодія людей» [1, с. 500].

Поняття «інтерактивні технології навчання» вживають у значенні як взаємодія, міжособистісне спілкування учасників освітнього процесу. Так, А. Єрмоленко інтерактивними технологіями навчання називає таку організацію процесу навчання, в якому здобувачу освіти неможливо не брати участь у колективному, взаємодоповнюючому, заснованому на взаємодії всіх його учасників процесу навчання пізнання [2, с. 31]. Тобто при впровадженні інтерактивної технології навчання створюються такі умови, при яких здобувач освіти опиняється в комунікативній ситуації, яка вимагає постійну взаємодію з іншими учасниками. Наголос на взаємодії, на спільній діяльності науковці також роблять при визначенні сутності поняття «інтерактивна модель навчання», «інтерактивне навчання».

Інтерактивна модель навчання, на думку української дослідниці В. Ягоднікової [5], передбачає організацію комфортних умов учіння, при якій всі здобувачі освіти активно взаємодіють між собою і викладачем. Формами взаємодії авторка називає моделювання, ролеві ігри та методи,

що дають змогу створити ситуації пошуку, співпереживання, суперечностей, ризику, сумніву, переконання, задоволення, аналізу та самооцінки своїх дій, спільне розв'язання проблем [5, с. 11].

Характеристиками інтерактивних технологій навчання є суб'єктність учасників освітнього процесу, наближення процесу навчання до досвіду кожного учасника, можливість визначити параметри навчального процесу (цілі, зміст, форми, методи та засоби навчання).

Використання інтерактивних форм і методів навчання заохочує вихователів до глибшого розуміння інноваційних технологій, адже через практичну діяльність, разом з колегами, обговорюючи зміст і способи реалізації інноваційних підходів, педагоги мають можливість визначити власний рівень розуміння сутності інноваційних технологій, здійснити самоаналіз власної інноваційної діяльності та спланувати її. Отже, з одного боку, покращується ефективність освітнього процесу; з іншого боку, участь в інтерактивних активностях розвиває суб'єктність в інноваційній діяльності, сприяє визначенню та розвитку інноваційної позиції.

Все окреслене вище дає нам підстави стверджувати, що використання інтерактивних технологій навчання педагогів можна розглядати як педагогічну умову розвитку інноваційної позиції педагогів закладів дошкільної освіти в післядипломній освіті.

Список використаних джерел

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з додатками і доповненнями) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К. : Ірпінь, ВТФ Перун, 2005. 1728 с.
2. Інтерактивні технології навчання : електронний навчальний курс. А. Єрмоленко. Біла Церква: БІНПО, 2022. 37 с.
3. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. К., 2002. 135 с.
4. Сисоева С. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник для викладачів системи формальної, неформальної та інформальної освіти дорослих. Київ, 2021. 320 с.
5. Ягоднікова В. В. Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навч.-метод. посіб. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. 80 с. URL : https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/inter_formy.pdf (дата звернення: 25.04.2025).

Науковий керівник: Ягоднікова Вікторія Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та інноваційної діяльності КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

Olha Trofymenko

Postgraduate Student,

Senior Lecturer in the Department of Preschool and Primary Education

Odessa Regional Academy of In-Service Education

Odesa, Ukraine

THE USE OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN POSTGRADUATE EDUCATION AS A CONDITION FOR DEVELOPING AN INNOVATIVE POSITION OF PRESCHOOL EDUCATION TEACHERS

Keywords: postgraduate education, professional development, preschool teachers, interactive technologies, innovative stance.